

Opgaver til Nicaraguas Børn

Temaet 'Nicaraguas børn' giver eleverne mulighed for at komme endnu tættere på børnenes hverdag i Nicaragua. Små videofilm og billedserier fra børnenes hverdag er med til at understøtte dette.

Temaet er dermed med til at sætte elevernes hverdag i relief og give dem en større forståelse for livet i et udviklingsland. Ved at integrere flere forskellige kommunikationsformer i temaet, er det målet, at eleverne kommer til at føle sig tættere på virkeligheden i Nicaragua.

Opgaverne til dette tema er ikke inddelt efter fag, men direkte relateret til de enkelte børn.

Tonio

Tonio er 7 år og arbejder på en losseplads, for at tjene penge til sin familie. Han bor sammen med sin familie i et blikskur, i et af de fattigste områder i Nicaragua. Lad eleverne læse om Tonio eller læs højt for dem.

Opgaver: 0-3. klasse

Skriv et postkort til Tonio

Tonio bor i et blikskur i hovedstaden Managua sammen med sin familie og en hel masse dyr.

- Snak med eleverne om hvordan de bor.
  - Hvem bor de sammen med?
  - Har de nogen dyr?
  - Hvordan ser deres hus ud?
  - Bor de i byen eller på landet?

Lad eleverne tegne og skrive et postkort til Tonio. Bed dem tegne hvordan de bor. Bagpå kan de skrive en hilsen til Tonio.. Find et **print med en række spanske gloser og sætninger**, som eleverne kan bruge i deres postkort. Send det færdige postkort ind til Hele Verden i Skole, så samler vi et udvalg vi sender ned til Tonio i Nicaragua:

Hele Verden i Skole

Ibis

Vesterbrogade 2b

DK 1620 København V

Billeder fra Tonios liv

- Spørg eleverne hvad de kan huske fra historien om Tonio historie. Lad eleverne tegne fire billeder fra Tonios liv.
- Bed eleverne om at tegne fire billeder fra deres eget liv. Lad eleverne præsentere begge deres billeder og gøre rede for forskelle og ligheder.

Tonios dyr

- Spørg eleverne, hvilke dyr der var i Tonios hus, og hvilket et der var hans yndlingsdyr.
- Bed eleverne lave en tegning af deres yndlingsdyr, og skrive en lille historie om det.
- Tal med eleverne, om der er forskel på husdyr i Nicaragua, og dem eleverne har her i Danmark.
- Lad eleverne tale to og to om det dyr, de ønsker sig mest, og hvorfor det lige er det dyr.

Keysha

Keysha er 10 år, og bor i en lille by inde i junglen, som man kun kan komme til med båd. Hun tilhører Ulwa-folket, og hun kan godt lide at danse ulwaernes traditionelle dans paliona. Der er ikke nogle hospitaler tæt på den lille by, hvor Keysha bor. Det havde konsekvenser, da Keyshas lillebror blev syg og døde, før man kunne nå at få ham på hospitalet. Lad eleverne læse om Keysha.

Opgaver: 0-3. klasse

Planter og dyr

Keyshas mor ved en masse om planter, og kender også planter, der kan kurere sygdomme. En af konsekvenserne ved at fælde regnskoven er at en masse planter går tabt. Mange dyr er i dag også truede, fordi vi fælder regnskoven.

Der bliver blandt andet fældet regnskov for at skaffe træ og for at skaffe plads til mineindustri.

- Undersøg i klassen hvilke produkter vi bruger herhjemme, der kommer fra regnskoven. Er der noget inde i klasselokalet?

Opfind en leg

Mange truede dyrearter bliver skudt af krybskytter.

- Bed eleverne opfinde en fangeleg, hvor de arbejder ud fra krybskytter og truede dyr. Del eleverne ind i grupper af 4-5 stykker. Bed eleverne om at holde en brainstorm, hvor de blandt andet tænker over
  - Hvor mange fangere skal der være?
  - Skal der være et helle noget sted?
  - Skal der være en bold, et stykke stof eller andre redskaber involveret?
  - Hvad sker der hvis man bliver taget?
  - Hvordan slutter legen?

Skriv reglerne ned og prøv at lege hinandens lege.

Opgaver: 4-7 klasse

Skriv en avisartikel

- Genlæs episoden om Keyshas lillebror og bed eleverne bide mærke i.
  - Hvem er personerne i historien?
  - Hvad skete der?
  - Hvor skete det?
  - Hvorfor skete det?
- Forklar hvordan man i en nyhedsartikel skriver det, man finder vigtigst først. Lad eleverne udvælge hvad de finder vigtigst i historien.
- Lad eleverne skrive en nyhedsartikel til en avis, om det, som skete for Keyshas familie.

Dona

Dona er garífuna og bor i Orinoco, en lille by ud til havet. Hun er 12 år. Garífunaerne er et oprindeligt folk i Nicaragua, og de har deres eget sprog. Tidligere var sproget ved at uddø, men nu lærer børnene det i skolen. Når Dona bliver stor vil hun gerne være garífunalærer. Lad eleverne læse om Dona.

Opgaver: 0-3. klasse

Mal Donas hus

Dona bor i et hus på pæle, der er lavet af træ.

- Mal et billede af Dona og hendes hus. Husk også aben Francisco, der bor over for Donas hus

Hvad vil du lave når du bliver stor?

Dona vil gerne være lærer, når hun bliver stor.

- Bed eleverne tegne et billede af, hvad de gerne vil lave, når de bliver store. De må ikke skrive navn på.
- Saml alle tegningerne. Se om eleverne kan gætte, hvem der har tegnet hvilken tegning.
- Spørg herefter eleven der har lavet tegningen, hvorfor han/hun vil være X, når de bliver store.

Land og by

Dona bor i en landsby, som man kun kan komme til med båd langt væk fra nogen stor by. Under indgangen 'Samfund og Demokrati', findes to billedserier fra Nicaragua. De hedder 'Livet i byen' og 'Livet på landet'.

- Vis dine elever billederne og bed dem om at sammenligne. Hvordan ser der ud i byen? Hvordan ser der ud på landet?
- Lad dem sætte ord på, hvordan de tror, det er at leve i henholdsvis på landet og i byen. Dette kan gøres i plenum, eller klassen kan diskutere i grupper.

- Lad eleverne gå sammen to og to, og bed dem finde billeder fra enten livet på landet i Danmark eller livet i byen i Danmark. Lad dem præsentere deres plancher, og snak om forskellene på Nicaragua og Danmark.

Opgaver: 4-7 klasse

Forskellen på land og by

Dona bor i landsbyen Orinoco. Der er ingen veje i byen, og der går heste, hunde og høns rundt i gaderne. Man kan ikke komme til Orinoco i bil, men er nødt til at sejle i en lille båd.

- Tal to og to eller i små grupper om forskellene på store byer og landsbyer. Skriv stikord ned, og find billeder, der viser de ting, I gerne vil fortælle. Brug stikordene og billederne til at lave en planche eller præsentation, som I fremlægger for resten af klassen. Til sidst kan I hænge alle plancherne op i klassen.

Eksempler på stikord kan være:

Storbyen

Mange mennesker, man ikke kender
Meget larm
Butikkerne har længe åbent
Mange forskellige skoler

Landsbyen

Alle kender hinanden
Stilhed
Butikkerne lukker tidligt
Én skole

Sprog og dialekter

Dona er garífuna. Garífunaerne har deres eget sprog, selvom de fleste taler det sprog, der hedder kreol. Garífunaerne vil gerne bevare deres sprog, og derfor er børnene begyndt at lære det i skolen. På samme måde har ulwa-folket, som Keyshia tilhører, deres eget sprog, og miskito- og rama-folket har også deres egne sprog.

- Snak i klassen om hvor mange sprog i kan. På hvor mange sprog kan i sige "hej jeg hedder....". Skriv dem op på tavlen.
- Tal om, hvad det vil sige at have sit eget sprog. Er det vigtigt, at man stadig har lov til at tale sit eget sprog, selvom man bor i et andet land? Måske kommer nogle af eleverne fra andre lande, og taler ikke dansk derhjemme. Hvad betyder deres modersmål for dem?
- I Danmark har vi kun ét officielt sprog. Alligevel taler folk fra forskellige dele af Danmark på forskellige måder. Det er fordi de har forskellige dialekter. Gå på opdagelse på dialektkortet, og hør forskellene: <http://dialekt.ku.dk/dialektkort/>

Rosy

Rosy er 12 år og bor i en lille by ud til Stillehavet med flotte strande og palmetræer. Men Rosys hus er meget lille, og hun deler seng med sin lillebror. I byen er der et projekt, hvor børnene kan lære forskellige danse. De lærer også om miljøet og hvordan man beskytter det. Lad eleverne læse om Rosy.

Opgaver: 0-3 klasse

Pligter

Rosy har mange pligter derhjemme. For eksempel skal hun vaske hele familiens tøj hver dag efter skole.

- Lad eleverne lave en liste over deres pligter derhjemme. Det kan for eksempel være at dække bord, tømme opvaskemaskine, støvsuge osv.

Tal om pligterne i klassen:

- Hvor lang tid bruger eleverne på deres pligter hver dag?
- Får de lommepenge?
- Synes de det er i orden med pligter derhjemme?

Opgaver: 4-7. klasse

Cirkus – rollespil

I Rosys by er der et cirkus, hvor børnene danser og laver forestillinger. Forestillingerne handler blandt andet om sammenhold, og om, at der er plads til alle. Rosy synes også det er meget vigtigt, at alle er søde ved hinanden og behandler hinanden ordentligt.

- Gå sammen i grupper på 4-5 elever. Hver gruppe laver et lille rollespil. Tag udgangspunkt i en der bliver mobbet eller har det svært. Stykket skal handle om hvad der er godt at gøre i sådan en situation.

Cirkus – børnekonventionen

Forestillingerne, som Rosy og de andre børn laver i cirkuset, handler også om rettigheder. De lærer nemlig, at selvom de er børn, så har de også rettigheder. Under '*Børn og rettigheder*' kan i læse hovedpunkterne i Børnekonventionen. Den fulde udgave kan findes her.

<http://www.boerneraadet.dk/fns+b%c3%b8rnekonvention>

- Tal om rettighederne. I kan for eksempel tale om:
  - Hvad er en menneskeret?
  - Hvorfor findes der en børnekonvention?
  - Hvordan kan man sikre, at menneskerettigheder bliver overholdt?

Skriv en klassekonvention

Tal om, hvilke regler, der kunne være passende at have i jeres klasse, så alle føler sig hørt og godt tilpas. I kan eventuelt lave jeres egen "klassekonvention", der både indeholder rettigheder og regler for, hvordan man er en god kammerat.

Video-drejebog:

Rosy elsker mexicanske sæbeoperaer. På hjemmesiden fortæller Rosy lidt om handlingen i en af hendes yndlings-sæbeoperaer. Præsenter eleverne for berettermodellen, der ligger som en separat pdf-fil. Hjælp eleverne med at sætte handlingen fra Rosys sæbeopera ind i berettermodellen.

Eleverne får nu selv til opgave at skrive en lille historie ud fra berettermodellen, hvor de forskellige elementer i modellen indgår.

Bagefter kan eleverne bruge drejebogen til at lave en tegneserie, hvor fortællingen præsenteres. Hvis skolen råder over Ipads, kan eleverne også præsentere historien som en lille video.

Fiorela

Fiorela er 10 år og bor i hovedstaden Managua sammen med sin familie. Hun går på katolsk privatskole. Om eftermiddagen dyrker hun sport, eller synger og spiller teater. Læs om Fiorela og se billedserien om hende, der ligger på hjemmesiden.

Opgaver: 0-3. klasse

Boganmeldelse

Fiorela kan godt lide at læse og har en yndlingsbog der hedder 'En tøs drengs dagbog?'

- Snak i klassen om børnenes yndlingsbøger. Er der en genre, de bedre kan lide end andre?
- Lad børnene skrive en boganmeldelse over deres egen yndlingsbog.
- Lad eleverne fremlægge deres bøger i klassen.

Vendespil

Nicaragua er et modsætningsfyldt land. Fiorela er et eksempel på, at der også findes velhavende mennesker, selvom Nicaragua er et fattigt land.

- Forklar dine elever om modsætninger. F.eks. ord som stor/lille og rig/fattig.
- Spil et vendespil, hvor eleverne skal finde modsætninger. Du kan finde **vendespillet** som en separat pdf.

Opgaver: 4-7 klasse

I billedserien vises et billede af et skema som Fiorela har lavet. Skemaet viser hendes daglige gøremål.

Lav et skema

- Lav et skema ligesom det Fiorela har med sine daglige gøremål, og udfyld det med de ting, du skal lave hver dag. Skriv også, hvis du har nogle regler, du skal følge.
  - Hvad kan du bedst lide? Farv grøn.
  - Hvad kan du ikke så godt lide? Farv gul.
  - Er der noget, du ikke altid får ordnet på listen? Farv rød.
  - Snak med din sidemand om jeres skemaer? Er de meget forskellige?
  - Kig på Fiorelas skema. Find ligheder og forskelle?

- Fiorela tilhører den del af Nicaraguas befolkning, der har råd til at bo i et rigtigt hus, gå i privatskole og generelt lever et liv, der ligner danske børns. Sammenlign Fiorelas liv med Tonios og snak om forskellene i Nicaragua.

Facebook

Fiorela har facebook og har 199 venner, selvom hun kun er 10 år. Reglerne siger at man skal være 13 år, for at have en facebook-profil.

- Diskuter i klassen om grænsen på 13 år er rimelig. Burde den være højere eller lavere? Hvorfor er den sat til 13 år?
- Foretag en voxpop i klassen eller på jeres årgang, og find ud af, hvor mange der har en facebook-profil.

Flora

Flora er 13 år og arbejder, ligesom Tonio, på Managuas losseplads. Men hun går også i skole, og hendes drøm er at blive læge. Når Flora har fri, kan hun godt lide spille fodbold. Hun er selv fan af Real Madrid og Ronaldo. Lad eleverne læse om Flora.

Opgaver: 4-7. klasse

Interview

Om aftenen hjælper Flora de voksne fra lossepladsen med at lære at læse og skrive. Hvis de voksne ikke kan læse, kan de ikke få arbejde på den nye genbrugsstation, når den åbner

- Lad eleverne interviewe en af deres forældre om det at gå på arbejde. Bed dem herefter om at skrive en tekst om det, de har fundet ud af. De kan for eksempel spørge om:
  - Hvor arbejder du?
  - Hvad laver du på arbejdet?
  - Hvad er det bedste ved dit arbejde?
  - Hvorfor er det vigtigt at have et arbejde?

Lav et brætspil

Flora vil gerne være læge, men der er mange forhindringer på hendes vej.

- Inddel eleverne i små grupper, og lad dem lave et brætspil, der tager udgangspunkt i Floras drøm om at blive læge og udfordringerne på hendes vej. Startfeltet kan være Floras hus ved lossepladsen, og slutfeltet kan være et hospital, hvor Flora arbejder som læge. Lad eleverne lave en brainstorm over, hvordan brætspillet skal se ud.
  - Hvordan kommer man fra start til mål? Skal der slås med terning, drejes på skive eller vendes kort?
  - Hvordan skal banen se ud? Skal den være trekantet, firkantet? Måske en spiral?
  - Skal der være felter på pladen, hvor der sker noget specielt? Skal der være felter, hvor man må rykke frem, eller skal rykke tilbage? Skal spillet indeholde prøv-lykken-kort.
  - Skal man kunne blive slået hjem? Skal der være genveje?
- Eleverne kan hente inspiration til deres brætspil i de følgende eksempler:

- Flora sælger mange tortillas, og har råd til nye skolebøger. Ryk 2 skridt frem.
- Flora stikker sig på en nål på lossepladsen og bliver syg. Vent en omgang.
- Flora får en god karakter i matematik. Ryk 2 skridt frem.
- Flora får en cykel, så hun hurtigere kan komme i skole. Du få en ekstra tur.
- Floras forældre får ikke arbejde på den nye genbrusstation, og har ikke længere råd til at sende hende i skole. Ryk tilbage til start.

Gæt en kendt

Flora er fan af Real Madrid og Ronaldo. Snak i klassen om idoler. Hvem er eleverne fan af og hvorfor?

- Bed eleverne skrive navnene på 3 kendte personer på 3 forskellige lapper papir.
- Inddel klassen i grupper. Grupperne inddeles yderligere i 2-3 hold. Hver gruppe får en skål eller lign. med papirlapper.
- En person vælges fra hvert hold. Denne person tager et stykke papir fra skålen. Det er nu op til de resterende holdmedlemmer at gætte navnet på papiret (se nedenstående regler). Hvert hold får 1 minut til at gætte så mange så muligt. Brug et stopur til at holde styr på tiden.
- Der er tre runder. Efter hver runde tælles antallet af papirlapper, og det skrives ned hvor mange hvert hold har gættet. Når der ikke er flere stykker papir tilbage, stopper runden. Hvert hold tæller op, folder papirlapperne sammen, og lægger papirlapperne ned i skålen igen. Papirlapperne genbruges i næste runde.
  - **Første runde:** Man må sige hvad som helst, undtagen navnet på personen.
  - **Anden runde:** I anden runde må man kun sige et ord. Det må stadig ikke være navnet på personen.
  - **Tredje runde:** Man må ikke sige noget overhovedet, men skal derimod mime personen på den papirlap man har trukket.

Til sidst tælles det hele sammen. Det hold der har fået flest papirlapper, over de tre runder, vinder.

Philip

Philip er 18 år og bor i Orinoco som ligger ud til havet på østkysten i Nicaragua. Philip har en kæreste der bor i USA, som han savner. Han vil vente på hende til hun kommer tilbage. Lad eleverne læse om Philip.

Opgaver: 4-7 klasse

Kærestebrev

- Bed eleverne om at forestille sig, at de er Philip. Eleverne skal skrive et kærestebrev til Jessiel ud fra fri fantasi. Bed dem sætte sig i Philips sted. Eleverne skal forestille sig, hvad han ville fortælle Jessiel i et kærestebrev.
- Lad også eleverne skrive Jessiels svar til Philip.

At rejse

I Nicaragua er mange børn ikke vant til at rejse. Mange har for eksempel aldrig besøgt hovedstaden. Måske har de slet ikke været uden for deres egen by. Men Philip drømmer om at rejse rundt i Nicaragua, og måske endda komme helt til USA.

- Tal om, hvilke lande I hver især har besøgt. Skriv landene op på tavlen. Kender I hovedstæderne i alle landene?
- Hvor kunne du tænke dig at rejse hen?
- Skriv en kort tekst om, hvor du gerne vil rejse hen, og om, hvordan du forestiller dig, at der er i landet. Hvordan er vejret, hvilket sprog taler folk, hvilken slags mad spiser de osv.? Læs teksten op for din sidekammerat.

Den øde ø

Philip er født på en lille ø der hedder Little Corn Island, hvor der ikke bor særligt mange mennesker.

- Bed eleverne om at forestille sig de skulle til en øde ø. Hvilke fem ting ville de tage med sig. Bed dem om at skrive det ned.
- Inddel klassen i grupper og lad dem diskutere deres lister. Bed dem blive enige om fem ting fælles. Lad afsluttende hver gruppe give en præsentation af de fem ting de har valgt at tage med, hvor de også forklarer hvorfor de har valgt disse fem ting.
- Bed eleverne skrive en såkaldt robinsonade. Navnet er taget fra den berømte roman Robinson Crusoe, og ideen er at eleverne forklarer hvordan de strandede, levede og blev reddet fra en øde ø.

Generelle opgaver

Tankebobler Nicaragua/Danmark

Lad eleverne vælge et portrætbillede af et af Nicaraguas børn. Eleverne skal printe billedet ud og samtidig finde et billede af dem selv. Eleverne lave en planche, hvor begge billeder limes på. Over hvert portræt laves en stor tankeboble. Lad eleverne udfylde Tankeboblerne på deres planche. De kan f.eks. skrive om personernes drømme for fremtiden, deres interesser, eller hvad de er gode til. Bagefter kan klassen tale om ligheder og forskelle mellem dem selv og de nicaraguanske børn og unge.

Gådedomino: Se print.

Quiz: sandt eller falsk: Se print.

Spørgsmål om Nicaraguas børn, der kan besvares med enten sandt ellers falsk

Quiz : multiple choice: Se print.

Spørgsmål om Nicaraguas børn, med fire svarmuligheder, hvor eleverne skal vælge det ene svar, der er rigtigt.

Vendespil: Se print

Vendespil (Memory) hvor de rigtige par er ord, der er modsætninger